

Ministerieel besluit tot voorlopige opheffing van de bescherming als monument van een woonhuis in Poperinge (Watou)

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.1, 3°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°.

Procedurestappen en vormvereisten

Dit besluit kwam tot stand volgens de procedurestappen en de vormvereisten, beschreven in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.3 tot en met 6.2.5;

De volgende procedurestappen en vormvereisten zijn vervuld:

- de opheffing van de bescherming als monument werd onderzocht;
- de bevindingen van het onderzoek zijn opgenomen in een opheffingsdossier;
- advies over de opheffing van de bescherming van het onroerend goed werd gevraagd aan de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed op 19 juni 2023;
- de behandeling van het advies is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Motivering

Het woonhuis Kleine Markt 3-4 werd op 3 juli 1985 beschermd als monument bij ministerieel besluit, omwille van de historische en de artistieke waarde. Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 30 oktober 1985.

Het algemeen belang gevormd door de erfgoedwaarden wordt in het inhoudelijk dossier bij het beschermingsbesluit als volgt omschreven:

- de historische waarde:
een gebouw van omstreeks 1800;
- de artistieke waarde:
een gebouw met interessant houtwerk. Kozijnvensters: schuiframen, grote roedenverdeling, wisseldorpel met tandlijst, en luiken met behouden hang- en sluitwerk op de begane grond; middenstijl en kleine roedenverdeling (deels verdwenen bij nr.3) op de bovenverdieping. Kozijndeuren met tweedelig bovenlicht. Nr. 4: recente rechthoekige poort onder ijzeren I-balk met rozetvormige bevestigingsbouten.

Artikel 6.2.1, 3° van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 staat de gehele of gedeeltelijke wijziging of opheffing van een bescherming omwille van het algemeen belang toe. De parlementaire voorbereiding stelt daarbij het volgende: "door een wijzigende context kan het algemeen belang immers geëvolueerd zijn ten opzichte van het algemeen belang ten tijde van de bescherming".

In functie van een algemene evaluatie van het beschermd bestand in Vlaanderen die als doelstelling heeft om een dynamische selectie van de essentiële en representatieve getuigen van het leven in Vlaanderen te vrijwaren, wordt het beschermd erfgoed getoetst aan de hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarde.

De evaluatie van het beschermde bestand in Vlaanderen is gebaseerd op:

- de erfgoedwaarde zoals vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 2.1, 26°: de archeologische, architecturale, artistieke, culturele, esthetische, historische, industrieel-archeologische, technische, ruimtelijk-structurerende, sociale, stedenbouwkundige, volkskundige of wetenschappelijke waarde waaraan onroerende goederen hun huidige of toekomstige maatschappelijke betekenis ontlenu;
- de vijf selectiecriteria die gehanteerd worden in functie van bescherming en die het afwegingskader vormen om het onroerend erfgoed te waarderen:
 - 1° zeldzaamheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed uitzonderlijk voorkomt in relatie met de geografische context, de historische context, de typologie of het oeuvre;
 - 2° herkenbaarheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een goed herkenbare uitdrukking is van zijn oorspronkelijke functie, uitzicht of vormgeving, of van een belangrijke fase in de latere ontwikkeling daarvan;
 - 3° representativiteit: geeft aan in hoeverre het onroerend goed typerend is voor een geografische of historische context of een welbepaalde typologie of een bepaald oeuvre;
 - 4° ensemble: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een sterke samenhang vertoont tussen de verschillende elementen;
 - 5° context: geeft aan in hoeverre er tussen het onroerend goed en zijn directe of ruimere omgeving een sterke relatie is op landschappelijk, stedenbouwkundig of esthetisch vlak.

De evaluatie van de erfgoedwaarden van het woonhuis Kleine Markt 3-4 in Poperinge (Watou) op basis van de erfgoedwaarden en huidige criteria voor bescherming is als volgt:

- 1° zeldzaamheid: gezien de verregaande sloop en reconstructie in gewijzigde vorm en materialiteit van de gevelafwerking, het schrijnwerk, de achtergevel, de interieurindeling en de dakopbouw in de periode 1988-1989 is het pand geen zeldzame getuige van een authentiek woonhuis, noch van de bouwstijl of de bouwtechniek uit de periode 1800;
- 2° herkenbaarheid: gezien de verregaande sloop en reconstructie in gewijzigde vorm en materialiteit van de gevelafwerking, het schrijnwerk, de achtergevel, de interieurindeling en de dakopbouw in de periode 1988-1989 is het pand niet herkenbaar als een gebouw van ca 1800 met origineel schrijnwerk, bouwstijl en bouwtechniek;

3° representativiteit: gezien de verregaande sloop en reconstructie in gewijzigde vorm en materialiteit van de gevelafwerking, het schrijnwerk, de achtergevel, de interieurindeling en de dakopbouw in de periode 1988-1989 is het pand niet representatief voor een gebouw van ca 1800 met origineel schrijnwerk, bouwstijl en bouwtechniek;

4° ensemble: gezien de verregaande sloop en reconstructie in gewijzigde vorm en materialiteit van de voorgevel, het schrijnwerk, de achtergevel, de interieurindeling en de dakopbouw in de periode 1988-1989 vormen in- en exterieur geen ensemble uit de periode 1800;

5° context: Bij de heropbouw van het pand in de periode 1988-1989 werd de voorgevel behouden en deels hersteld. De lijstgevel heeft een beeldbepalende functie op de Kleine Markt in Watou en ondersteunt samen met de panden in de directe omgeving nog steeds de socioculturele waarde van het dorpsgezicht 'dorpskern Watou'. Het geheel van de panden rond de Kleine Markt vormen nog steeds een waardevolle context op Vlaams niveau.

De hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarde hebben geleid tot een gewijzigde context waarin de erfgoedwaarden onvoldoende zijn voor een bescherming van het woonhuis in Poperinge (Watou) als monument. De vrijwaring van de erfgoedwaarden als monument is niet langer vereist omwille van het algemeen belang.

De bescherming van het woonhuis Kleine Markt 3-4 in Poperinge (Watou) als monument wordt opgeheven omwille van het algemeen belang.

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
WONEN EN ONROEREND ERFGOED BESLUIT:

Artikel 1. Het ministerieel besluit van 3 juli 1985 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, meer bepaald van de dorpskom van Watou als dorpsgezicht en meerdere gebouwde constructies als monument, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 30 oktober 1985, wordt voorlopig gedeeltelijk opgeheven.

Art. 2. Het beschermde goed woonhuis, Kleine Markt 3-4 in Poperinge, waarvan de bescherming als monument voorlopig wordt opgeheven, bevindt zich op het perceel met de volgende kadastrale gegevens: Poperinge, 8ste afdeling, sectie A, perceelnummers 308F (deel) en 309D (deel). Ten tijde van de bescherming in 1985 was dat Poperinge, 8ste afdeling, sectie A, perceelnummers 308E en 309C (deel).

Het plan met de aflijning en de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde onroerend goed waarvan de bescherming als monument voorlopig wordt opgeheven, wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 3. In artikel 2 van het ministerieel besluit van 3 juli 1985 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, meer bepaald van de dorpskom van Watou

als dorpsgezicht en meerdere gebouwde constructies als monument, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 30 oktober 1985, wordt het vierde streepje opgeheven.

Art. 4. Het plan als bijlage bij het besluit van 3 juli 1985 wordt vervangen door het plan dat als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd.

Brussel, 22/11/23

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Getekend door: Matthias Diependaele (Sig)
Getekend op: 2023-11-22 16:04:13 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

Matthias DIEPENDAELE